

Nr 659

Av herr Hedlund m. fl., om en plan för årliga höjningar av folkpensionerna.

(Lika lydande med motion nr 536 i Första kammaren)

Allmänna pensionsberedningen förordade i sitt betänkande 1957, att tyngdpunkten i pensionsförbättringarna skulle förläggas till reformperiodens inledningsskede, så att de nuvarande folkpensionärerna skulle få verklig nytta av reformen. 1958 och 1959 års riksdagar uttalade dock, att den särskilt kraftiga höjning, som pensionsberedningen avsett för år 1960, borde undvikas och att en jämnare successiv höjning fram till år 1968 borde eftersträvas. Det förslag, som Kungl. Maj:t framlade 1960 och riksdagen då antog, innebar emellertid en nedsättning av höjningsbeloppen ända till 250 kronor för ensam pensionär och 350 kronor för två pensionsberättigade makar. Härvid åsyftades att genom en jämn höjning med nämnda belopp även vid de fyra följande etapperna uppnå det i riksdagens principbeslut 1958 för år 1968 fastställda målet.

Denna avjämning i etapphöjningarna kan enligt vår mening inte sägas vara i god överensstämmelse med vad riksdagen uttalat i frågan 1958 och 1959. På detta sätt kunde man ej heller nå fram till de för år 1968 fastställda pensionsbeloppen. Med den penningvärdeförsämring, som ägt rum sedan 1957 kan målsättningsbeloppen för 1968 i dagens penningvärde beräknas till 4 300 kronor för ensamstående och 6 400 kronor för två pensionsberättigade makar. Med en jämn höjning enligt riksdagsbesluten 1960 och 1961 på 250 resp. 340 kronor skulle sålunda målsättningen 1968 inte uppnås.

Vid fjolårets riksdag företogs emellertid en höjning med 350 resp. 500 kronor d. v. s. med 100 resp. 160 kronor utöver vad som förutsattes i riksdagsbesluten 1960 och 1961. Centerpartiets krav på snabbare höjning av folkpensionerna blev alltså delvis beaktat.

Även vid fjolårsbeslutet förutsattes, att det för 1968 fastställda målet skall uppnås genom jämn stegring vid de återstående etapperna, d. v. s. 1964, 1966 och 1968. Även om denna nya avjämningslinje måste emellertid sägas att den inte är i god överensstämmelse med vad pensionsberedningen avsåg och med vad riksdagen uttalade 1958 och 1959.

Enligt vår mening är det nödvändigt att folkpensionsförmånerna förbättras kraftigare under de närmaste åren. Vi föreslog vid fjolårets riksdag att en extra etapphöjning skulle genomföras i år.

Förslaget avvisades emellertid av riksdagen.

Folkpensionsbeloppen utgör nu 3 325 kronor för ensamstående och 5 210

kronor för två makar. Detta understiger väsentligt den pensionsnivå som allmänna pensionsberedningen avsåg. Utvecklingen i fråga om etapphöjningarna kan sägas ha blivit rakt motsatt till vad pensionsberedningen avsåg. För år 1960 skulle enligt pensionsberedningen genomföras en särskilt kraftig höjning av pensionsbeloppen. I realiteten skulle alltså folkpensionshöjningen 1960 bli lägre än vid de följande etapperna.

Det synes oss angeläget att en kraftigare höjning av folkpensionsförmåerna nu kommer till stånd inom snar framtid. Enligt pensionsberedningens planering skulle de följande etapphöjningarna äga rum 1964, 1966 och 1968. Med den eftersläpning i folkpensionshöjningarna som sålunda uppstått synes oss starka skäl tala för att höjningar under tiden 1964—1968 verkställas varje år, så att det beslutade målsättningsbeloppet uppnås. Ett skäl härför kan också sägas vara att de aktiva befolkningsgrupperna i regel får årliga inkomstförbättringar. Förhållandevis kraftigare höjning av folkpensionerna bör genomföras de närmaste åren, 1964 och 1965, i enlighet med pensionsberedningens syfte. Kungl. Maj:t bör enligt vår mening till nästa års riksdag i samband med den då avsedda etapphöjningen lägga fram förslag till plan för sådana årliga folkpensionshöjningar under tiden fram till 1968.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om framläggande av plan för nästa års riksdag angående årliga höjningar av folkpensionerna under tiden 1964—1968 upp till de målsättningsbelopp, som fastställts genom riksdagens principbeslut, dock med de större etapphöjningarna 1964 och 1965.

Stockholm den 26 januari 1963

Gunnar Hedlund

Lars Eliasson

Nils G. Hansson

i Sundborn

i Skegrie

S. G. W. Wahlund

Sven Vigelsbo

Per Svensson

i Stenkyrka

Gustaf Svensson

Harald Larsson

Gunnar Larsson

i Vä

i Hedenäset

i Luttra